

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Március 15.

Kevés nemzet van a világon, mely oly fényes történelmi multtal bírna, mint a magyar. A magyar történelmet végiglapozva, sok fényes, dicsőséges eseményt látunk azokon megörökítve. A harci vitézség s honfiai áldozatkészség dicső példái ragyognak felénk, örömmel, büszkeséggel és lelkesültséggel töltvén el az utódokat. Ily fényes lap 1848. március 15-ike, melyen az emberi szellem mintegy titkos parancsszóra lerázván a zarakat, bilincseket, merészen, fenségesen adott kifejezést annak, hogy mit kíván a nemzet.

Az a vértelen forradalom, mely 1848. március 15-én Pest város utcáin lezajlott, egyik legszebb napja történelmünknek s minden honfisziv feldobog emlékére. Aza 12 pont, melyben a nemzet e napon kívánságát előadta, ma már legnagyobb részben teljesülve van s alkotmányos életünk legbecesebb vívmányait képezik.

Legyen szabad a sajtó. Az emberi szellemet szabad röptében ne gátolja zsarnoki rendszabály. Teremtse nagy és dicső dolgokat s művei legyenek a nemzet közkinccsivé. Magyarországyűlés hozza Magyarországnak a törvényeket és magyar felelős miniszterium hajtja végre azokat. Legyen mindenki egyenlő a törvény előtt s viseljék a haza polgári közösen az ország terheit. Legyen honvédség, s a magyar fiukat ne vigyék külföldre. Legyen esküdtszék, legyen nemzeti bank. A jobbágyság szabaduljon fel. Egyesüljön Magyarország Erdélylyel.

Ime, ezek azon ohajok, melyeket a pesti nép, vezéreltetve alkesült ifjúság által, március 15-én 12 pontban előadott. S a magyar nemzet ezen ohajai 39 év után nagy részben teljesültek s hazánk kivívott alkotmányának oltalma alatt a békés fejlődés útjára lépett. A mult sebei már beheggedtek s Magyarország 39 év alatt egy századot haladott előre. A tudomány felvirágozott, az ipar és kereskedelem rohamos fejlődésnek indult s a fiatal Magyarország büszkén mutatta be 1885. nyarán 39 éves multjának vívmányait s Európa elismeréssel, bámulattal adózott a haladás felett.

Megmutattuk a művelt világnak, mely oly sok ideig félreismert, hogy a magyar, mely évszázadokon át rendíthetetlen oszlopa, védbástya volt a nyugoti civilizációnak, nem csak a harcban vitéz, hanem haladásképes is, s a béke áldásai között ki tudta pótolni, mit évszázadokon át önhibáján kívül mulasztott s ma már méltó helyet foglal el az európai művelt nemzetek sorában.

Az 1848. március 15-én egy szívvvel s egy lélekkel kimondott szabadság, egyenlőség, testvériség magasztos elvei megtermették áldásos gyümölcsüket s édes hazánk egy ezredéves fennállása után, bizalommal néz a másik ezred év elé. Erejében bírja a jövő nagyság felvételét. Azon uton haladunk, hogy beteljesedjék nagy Széchenyink ama mondanása:

„Magyarország nem volt, hanem lesz!“

A láthatár.

Csik . . . 1887. március 10.

A nap a déli naptéritőtől utját felénk vette. A nap hossza és a nap melege lövöl sugarainak hőfoka növekedőben van. A talaj melegszik. A nagy természet és világpolitikai események bimbói fesleak. Nem nagy vigasztalására a népek és nemzeteknek, de nem kell próféta ihlet arra, hogy bárki is a háborút megjósolhassa. A gyuananyag össze van hordva, csak egy szikra kell a felrobbantáshoz. Ezt már a kül- és belföldi, berlini, párisi, szentpétervári és bécsi fő- és félhivatalos lapok és hatalmak sem titkolhatják. A készülődés általános.

Oroszország óriási erőfeszítéssel edzi és növeli harczképességét, hogy ne szoruljon a románokra, mint Plevnánál a törökök ellen.

Németország valamennyi gyalogezred tartalékosait behívta, próbaütközeteket rendez a határszél felé.

Franciaország két év óta a visszatörési eszméjét a legbiztosabban gyilkoló fegyverekben érleli.

Mi sem tehetünk mást, midőn itt nálunk pl. Erdélyben muszka ezredes és hadnagy tereprajzok felvételével foglalkoznak.

A francia-német háborúhoz csak egy komoly hangú jegyzék kell.

Oroszország és monarchiánk közt kész a háború, mielőtt Oroszország — a protekció címén — Bulgária felé egyet mozcizan.

Ma ürügyet keresni a háborúra könnyű dolog.

Mikor dördül el az első ágyu: nem lehet tudni, mert a hatalmak csoportosulása nincs tisztában.

Monarchiánk és Anglia együtt lesznek. A keleti népeket az önzés politikája a többet ígérő hatalomhoz fogja szegődtetni.

Románia és Szerbia együtt kockétoznak.

Törökország majd angol, majd orosz szoldban szélkakaskodik.

Montenegro egy nagy rablófészék lesz orosz szolgálatban.

Bulgária, függetlensége- és szabadságáért, kész kilépni Oroszország ellen.

A keleti viharban Németország álláspontja a legérdekesebb kérdés.

Orosz részről a diadal Németországgal szemben nem bizonyos; azért e két hatalom jó lábón leend egymással, anynyival is inkább, mert Oroszország

„tradicionális hivatásáról a Keleten“ le nem mondván, Ausztria-Magyarországgal előbb-utóbb kikerülhetetlen a háborúja.

Egy müncheni lap szerint Oroszország az osztrák szlávok nyílt és titkos támogatására számít.

Az osztrák-magyar-német szövetség csak akkor leendő kötelező, ha valamelyiket két oldalról támadják meg, mire nem lévén kilátás, monarchiánk Oroszországgal szemben egyedül harczoland.

Ausztria-Magyarországnak a románok, szerbek, ruthének, bosnyákok, hercegovinaiak, összes szlávok, sőt a bolgárokkal szemben is nagyon óvatossá kell lennie, mert bennök inkább ellenségre, mint barátokra számíthat.

Hadseregünkre tehát valóban a dicsőség napjai várakoznak, honvédségünk készülődhetik, s a népfölkelési intézkedésekre, melyek most készülnek, szükségünk lehet.

Remélve, hogy diplomáciánkban a kellő gond, elővigyázat, körültekintés, nemzetünkben — bár ez egyszer — az összetartás hiánya nem gördítvén akadályokat, bármikor leendő nagy harcz, a „Magyarok hatalmas Istene“ nem fogja elhagyni fegyvereinket és győzelemre segített e nemzetet.

A mi veszteségünk Európa vesztesége lenne. Videant ergo potentes.

Góbbé.

Mi ujság?

Béke-e, vagy háború? A muszka, ugy látszik, megszeppent, mert kezd békés hurokat pengetni. Lapjai, melyek eddig egymást multák felül harcziaságban, most már azt kezdik hangoztatni, hogy Oroszország békét hagy a bolgároknak, nem fog belenyulni az „utálatos darázs-fészékbe“. Ez azt jelenti, hogy lemondott Bulgária megszállásának eszméjéről s így jelenleg nem forog fenn ok arra, hogy a muszkával farkasszem nézzünk. A nagy hadi készülődéssel tehát, melyet az érdekelt államok kifejtettek, úgy látszik el van érve az, hogy a muszkának legalább egy időre elmúlt a kedve attól, hogy bundáját kiporoltassa. Legalább a látszat és sajtójának hangja erre vall. De különös az, hogy követeléseibe még most is szigorúan ragaszkodik s visszautasít minden kiegyezési kísérletet. Ez a huza-vona arra mutat, hogy csak el akarja odázni a dolgot, mert köztudomás szerint az orosz hadsereg megszerte mögöttük marad az európai modern hadseregeknek; arra pedig, hogy egy, a kor színvonalán álló hadsereggel megmérkőzhessék, hogy annyi évi mulasztás helyre-pótolhassák, idő kell. A muszka tehát fél s innen magyarázható meg az a közömbösség, melyet a bolgár kérdéssel szemben tanusít, s valószínű, hogy még sokáig nem fogja kizavartatni magát mostani tartózkodó magatartásából. Ha pedig Oroszország békét hagy nekünk, illetőleg ha érdekeinket nem sérti, mi is békét hagyunk neki. El felel persze nem is maradnak el a kölcsönös biztosítások. Mi sem támadunk, más sem akar bennünket megtámadni, de azért készülődünk mindnyájan. Ez a „helyzet szignaturája“.

A vámtárgyalások Romániával. Bécsből írják, hogy a külügyminiszterium még nem kapott Bukarestből értesítést a felől, hogy a román kormány meghatalmazottjai mikor fognak Bécsbe érkezni. Ennél fogva nem várható, hogy Sturdza miniszter és a szakelődők már a legközelebbi napokban felutazzanak a szerződési tárgyalások folytatása végett.

A bolgár események. A regensségek valóban óriási küzdelmet kell kifejtenie, hogy diadalmaskodhassék az orosz armány felett. Csaknem mindennap felüti valahol fejét az orosz rubelek által szított pártoskodás. Az igaz ügynek azonban győznie kell. A regenség orléansságának és tapintatosságának még eddig sikerült Bulgáriában a rendet fentartani. Kedvező a regensségre nézve az a londoni hír, mely szerint a napokban sikerült az ottani piacon Bulgária részére 10 millió erejéig kölcsönt kötni. A derék regenség tehát még jó ideig nem lesz kényszerítve a pétérvári „atyuska“ kegyességére bízni nemzetét sorsát. Mert fontos tényező ám a pénz a mai világban; ennek hiánya miatt már sok nemes törekvés meghiusult. — A minapi lázadásban résztvevő altiszteket folyó hó 13-án a helyőrség jelenlétében megfosztották rangjelvényeiktől. A ruszesuki lázadásnak eddig hír szerint 114 ember esett áldozatul. — Szófiából érkező hírek szerint a kormány még március 10-én össze akarja hívni a szobranjet, első sorban azért, hogy a bolgár küldöttek európai körutjokról jelentést tehesenek, másod sorban azért, hogy a regenség tehesen jelentést a legutolsó eseményekről. A kormány a szobranje elé fogja terjesztetni azt a levelezést, mely a lázadók vezérei és értelmi szerzői között folyt.

Németországban nagyban foly a készülődés az agy Vilmos császár 90-ik születésnapjának méltó megünneplésére. Az ünnepély alkalmából valamennyi európai udvar küldöttségileg fogja kifejezni szerencse kívánságait a legöregebb uralkodó előtt. Németországban különben most meglehetősen csend honol; a jelekből ítélve, közte és Franciaország közt az eddig fennállott feszültség jelentékenyen alább szállott. A napokban Lesseps, a híres francia tudós, Berlinben járt, s az intéző körök igen kedvező fogadtásban részesítették. — A szeptennátus sorsa végkép eldőlt. A birodalmi gyűlés vita nélkül elfogadta harmadszori olvasásban is. A „vaskancellár“ tehát ismét bebizonyította, hogy a mit ő akar, annak teljesedni kell.

„A jövő háborúja.“ E cím alatt érdekes cikksorozat jelent meg a „B. H.“-ban Bolgár Ferenc, az ismert katonai író tollából. A kitűnő szakférfi azzal a kérdéssel foglalkozik cikkeiben, hogy mily kilátásokkal indíthatja meg a háborút Oroszország és milyen lesz annak eredménye reánk nézve. Most, midőn mindenki a háború kérdésével foglalkozik, időszertől lesz ezen érdekes cikket kivonatossan ismertetni.

Közvetlen a háború megindítása után — úgy mond — a harc tere egyfelől Lengyelország, Litvánia, Volhinia, Padolia és Besszarábia tartományokra, másfelől pedig Gali-ciára, Bukovinára, Sziléziára, Morvaországra s Magyarország egyes részeire terjed ki.

részvételre igényt tartó felebarátnak. A társadalom tudára jutott azon nagy kötelezettségek, melylyel tartozik azon férfiaknak, a kik hazájuk és nemzetük jogaiért áldozzák fel egészségüket, vérüket és az egész művelt világ siet segédkezni enyhítésében azon katonáknak, a melyeket a csaták áldozatai szenvednek.

Ezen törekvő élő és működő megtestesülése a vörös kereszt egyesület. A felvilágosodott kor nagy műve ez, összekapcsolja a világ összes népeit a szeretet kötelekeivel.

A magyar vörös kereszt egyesület — mint a művelt világ minden országaiban gyökeret vert terebélyes fa egyik ága — legfőbb gondját szintén arra fordítja, hogy mentől több szenvedő harcost, nem egyedül a köteleseparancsolta ápolásban, de a testvéri, a szülői szeretet által nyújtott gyöngéd ellátáshoz hasonló gondozásban részesítsen.

E célból — más, többféle intézkedési között — kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy 2000. sebesült és beteg részére tartalékházakat, 200 részére mozgó tábori kórházat és több mint 3000 harcos számára üdítő állomások létesít és szükség esetén fenntart.

Ezen szám azonban — a közelmúlt háboruk tapasztalatai szerint — rendkívül csekély a sebesülések óriási számához arányitva.

Az egyleti tartalékházak első sorban a súlyos sebesültek és betegek felvételére hivatva; de részint e kórházakból, részint a katonai ily nemű intézetekből kikerülő lábadozó betegek gyógyulásának előmozdítására kötelességének tartotta az egylet oly vidékeken, hol jó közlekedési és egészségi viszonyok vannak, testületeket és magánosokat arra felkérni, hogy tehetségükhöz képest bizonyos számú lábadozó harcos gondozását saját családjuk körében, vagy erre alkalmas üdítő házakban díjmentesen, vagy fejenként és naponként 40—50 kr kárpótlás nyújtása mellett magukra vállalják.

Egyes városok és nagybirtokosok e téren igen szép példát mutatnak s már eddig is néhány ezer üdülő beteg elhelyezése biztosítva van; de ez még mindig kevés a nagy szükséglettel szemben.

Ez alapon azon bizalomteljes kérelemmel fordulok a hazai közönséghez: szíveskedjék a vörös kereszt egyesület nemes intencióit az által elősegíteni, hogy kötelezettséget vállal ily üdülő félben levő katonák gondozására és ápolására. Kérem ezuttal nagybecsű elhatározását velem mielőbb közölni, hogy a döntő pillanatban teljesen tájékozva kezdhesük meg működésünket.

A beteg felvételére szóló ajánlat 2 eredeti példányban lesz kiállítandó s az e célra szükséges nyomtatványokat külön borítékban fogom megküldeni.

Egy megjegyzésem van még. A szétszórt ápolásban részesülő harcosok nyilvántartásának lehetősége feltételül szabja, hogy egy község területén legalább 20 ily beteg nyerjen elhelyezést, miért is kérem a hatóságokat, szíveskedjenek figyelmüket arra kiterjeszteni, hogy a menyiben saját körében a számot betölteni nem lehetne, szíveskedjenek a községhez tartozókat oda buzdítani, hogy legalább a 20 szám betelje.

Fogadják szívélves üdvözlétem s őszinte tiszteletem kijelentését, melylyel maradtam Budapestén, 1887. márczius hó.

Öz. gr. Teleki Sándorné.

Különfélék.

— **Időjárás Háromszéken.** Csupa szeszély a mi idő járáruk. Vasárnap még nyarunk volt, a fenn járó nap melegen önté sugarait a földre és már hétfőn reggelre beköszöntött a tél. Erős és hideg északi szél mellett hó esett, mely egész nap tartotta magát. Már-már szántra volt kilátásunk, midőn kedden reggel megindult az eső és 30 óra óta áztatja szakadatlanul a földet. A hivatalos tavasz nemsokára beköszönt, de a valóságos kikeletre sokáig kell még várnunk.

— **A k.-vásárhelyi olvasó-egylet** által rendezett megnyitási-ünnepély márczius 15-én rendkívül sikerral folyt le. A kettős ünnepség lefolyásáról térjünk és az idő rövidsége miatt csak a jövő számunkban hozhatunk részletes tudósítást.

— **A csíkszeredai fiók vörös kereszt egylet** folyó hó 12-én igen jól sikerült estélyt rendezett a „Csillag” termében. Két egy felvonásos vigjáték, az: „Ősz és tavasz” és „Cox és Box” zsufolva telt ház előtt adatott elő és pedig kitünő sikerrel. A műkedvelő-társulat veterán tagjai: Bialis Ákosné és Pap Györgyné urnők, Lakatos Mihály és Hazay László urak működtek mindkét darabban, s ez vonzotta a közönséget oly nagy számban ezen estélyre, mely élvezet tekintetében semmi kívánni valót nem hagyott fenn. Nem is hallott még az a terem oly dörgő tapsokat és annyi tetszésnyilatkozatot, mint ez alkalommal, melyet a szereplők lelkiismeretesen ki is érdemeltek. Elismeréssel kell megemlékeznünk Becze Antalnén és Endes Ida urnőkről is, mint rendezőkről, kik a közönséget valóban lekötözték a szívélves elfogadás és előzékenység által, melyben mindenkit részesítettek.

— **Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület** választmánya folyó hó 12-ki ülésén elhatározta, hogy a fővárosi választmányt egy erdélyi bazár rendezésére kéri fel és Seps-Szentgyörgyön a közgyűlés alkalmával nagy székely kiállítás fog rendezni. A népfelkelési felszerelések tárgyában a honvédelmi miniszterhez a kisiparosok ajánlatait továbbá maga fogja a választmány felterjeszteni. Végül kimondatott, hogy Kolozsvárt egy pénztárat alakíttassék. A segélyezési javaslatok már elkészültek s ezek az áprilhavi ülés elé fognak terjesztetni.

— **Tűz.** Folyó hó 12-én délelőtt 10—11 óra között tűz ütött ki Kézdi-Szentléleken. Egy pajta gyúlt meg, melyet csakhamar leoltottak. Hogy tovább nem terjedett a tűz, az annak köszönhető, hogy szélsend nalkodott és hogy hamar észrevették a tüzet. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **A győ.-széki városi vörös kereszt fiók-egylet** első fillérestélyt 10-én igen nagy számu közönség jelenlétében tartotta meg. A rendezőség az estén mellözve minden egyéb meglepetéseket, egyedüli programja a tánc volt, melyet a táncszomszaj fiatalok szívesen fogadott. A mulatság vig volt, jó volt s egész 12 óráig tartott. Jelen voltak: Lázár Menyhért, Merza Kristófné, Lázár Zakariásné, ifj. Vákár Istvánné, Ugronné Mikó Mili, Demeter Domokosné, Kálmán Istvánné, Hochschild Lajosné, Havas Jakabné, Hoppé Lipótné, Ferenczy Istvánné, Vákár Gergegné urnők; Romfeld Eliz, Lázár Iza, Kedves Erzs, Tiltscher Iza, Lázár Hedvig, Görög Kata, Czárán Berta, Kritsa Róza, Medgyesi Vilma, Ferenczy Ilka, Bogdán Aranka, Karácsony Ninka, Görög Rebi, Vákár Lujza és Kopacz Irén urhölgyek.

— **A szegény tanulókat segélyező ronghasznosító egyesület** Gyergyó-Szentmiklóson folyó hó 13-án tartotta meg évi közgyűlését Orel Máté elnökle alatt. A tagok szép számmal jelentek meg. A gyűlést Orel Máté ügyvéd ur, az egyesület megalapítója, megnyitván, szép szavakban adott kitejezést abbéli örömeinek, hogy e jótékonyági egyesület évről-évre gyarapodik és tagjainak buzgalma lehetővé teszi minél nagyobb jótékonyaság gyakorlására. A gyűlés lelkes, fáradhatatlan elnökét zajosan megéljenezte. Ezután az egyesület pénztárnoka, jegyzője és gazdája tették meg szokott évi jelentésüket, melyet a gyűlés jóváhagyólag tudomásul vett, és ifj. Puskás Lajos tag indítványára az igazgató választmányának fáradozásaiért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott. Végül a tisztikar lett megválasztva. A gyűlés az elnök és az új igazgató választmány éljenzésével oszlott szét. Az Isten áldása legyen az ily jót és nemest gyakorló egyleteken!

— **A gyergyószentmiklósi polgári olvasó-kör** folyó hó 12-én Lázár Zakariás elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyen a jövő évnegyedre 12 lap megrendelést határozta el. Ezen kívül a könyvtár részére rendelőndő szépirodalmi munkákra 40 frt utalványoztatott, s egy szűkebbkörű bizottság küldetett ki a könyvek megválasztása és megrendelése végett. A polgári olvasó-kör évi tagsági díja jelen évre 1 frt 50 kr, tagjainak száma pedig 150.

— **Czukros város.** A persa sah juton van, birodalma nagyobb városait látogatja sorra.

Ezek egyike Enszei, hogy a fogadás napját teljesen ünnepélyessé tegye, elhatározta, hogy czukorporral hinti be az utcákat s szánon vonatja be a hatalmas saht. Azonkivül czukorból pavillont építenek, melynek díszítményei színes czukorból lesznek.

— **Kalakaua király,** a Sandvics szigetek királya, ki pár év előtt Európát is megtsztele látogatásával, úgy látszik, nagy pénzszűkségben szenved. A «Japan Mail» san-franciskói levelezője ugyanis a következőket írja róla: «A király valóságosan halálra izzsza magát. Egynek kivételével összes európai minisztereit elbocsátotta s nem jobb, ha csak nem rosszabb, egy kanakánál. A szigeten található összes készpénzt magához vette. Megrabolta a takarékpénztárt és elpazarolta azt az utolsó 15,000 font sterlinget, a mi még kincstárában volt. Ep most ünnepelte meg óriási orgiák közt ötvenedik születésnapját; mint mondják, e napon nem volt az egész szigeten egyetlen józan ember sem. A király parlamentje megszavazott neki 2,000,000 dollárt s ezen az összegben, melyet Angliából vár, egy gőzyachtot akar vásárolni, hogy azon kedves barátját, a walesi herceget, ki ebben az évben Ausztráliába szándékozik menni, ott meglátogassa. A dolgoknak illető állása könnyen idézhet elő bonyodalmakat. Ha forradalom törne ki és Kalakauát letennék, vagy ha a szigetszág köztársassággá alakulna, ezzel ugyan nem sokat törődnek a külvilág. Azonban ha a király a 2,000,009 dollárt felvenné Angliában s később nem volna hajlandó kötelezettségét elismerni, ez könnyen zavarokat idézhetne elő.»

— **Kimutatás a k.-vásárhelyi jótékony nőegylet által rendezett társas-estély bevételeiről** 1887. február 21-én. Székely Malvin, Fejér Mari és Baka Mihály ivén jegy és felülfizetések 25 frt 68 kr. Keményfy Katinika, Málnási Albina, Csizsár Pál és ifj. Benkő István ivén 27 frt 16 kr. Este apénztárnál jegy és felülfizetések 16 frt 50 kr. «Farsang Vége» című labból bejött 14 frt 20 kr. Bevétel összesen 83 frt 54 kr. Kiadás 36 frt 11 kr. Maradt tiszta jövedelem 47 frt 43 kr. Felülfizetők névsora: Bárd Szentkereszty Stephanie, Nagy Lajos, Benedek István örnagy, Szöcs Józsefné 1—1 frt, Szabó Anna, Hatházi Julia 60—60 kr, Nagy Dénesné, Nagy Danielné, dr. Bánffy Zsigmond, Kovács Danielné, Varga András, Tóth Józsefné, Ambrus Albertné, Novák Sándor, Kocsis Király János, Molnár Józsiás, Csizsár József, Dávid István, Székely Jánosné 50—50 kr, Szöcs Dániel százados, Sándor Kálmán 51—51 kr, Tóth Lászlóné 49 kr, Gábor Péter 31 kr, Dobál Lajos 30 kr, Jancsó Mózes, Török Samu 21—21 kr, N. N., Molnár Ferencz, Nagy Kálmán 20—20 kr, N. N., Nagy Károly 10—10 kr, Krajczáros felülfizetés összesen 43 kr. K.-Vásárhelytől, 1887. márcz. 15-én. Balogné, nőegyleti pénztáros.

— **Mehner Vilmostól,** e derék könyvkiadótól, ismét kaptunk néhány füzetet és pedig: a Vas Gereben munkáiból a 31—34. füzetet, a Garay János műveiből a 11—14. füzetet. Előbbiek „A nemzet napzsámosai” cz. regény folytatását, utóbbiak elbeszélő költeményeket tartalmaznak.

— **Kereskedelmi szakirodalom.** Vettük a „Gyakorl. keresk. tudományok” jeles folyóirat 13. füzetét, melyet áttekintve, konstataljuk, hogy a mű megfelel a hozzá kötött várakozásnak. A folyóirat — mint már lapunk keretében megemlítettük — négy részből áll: Az első a könyvvitelt tárgyalja törvényismeretre valló ritka könyv modorban, a második rész a váltót, mint üzleti forgalmi papírost, ismerteti figyelmet keltő részletességgel; a harmadik rész, mint lapmelléklet, „Kereskedelmi és pénzügyi szemle” czim alatt jeles szakírói tollból hoz kitünő cikket, mint Északamerika vasuti és létesítéséről, Magyarország régi mérték és pénzrendszeréről; könyvszemle Dr. Veress V. kereskedelmi számtanártól; vegyesek: a csödről, csalárd és hamis bukásról. A negyedik rész szintén mint lapmelléklet „Keresk. és Pénztárat” szaktanfolam”, magán tanulók részére, levelezés útján tanítja az üzleti és pénztárat könyvvitelt a kereskedelmi és politikai számolás és a magyar, német s francia levelezést. Minthogy a folyóirat a legjelesebb szaktanárok szerkesztésében csakugyan a magyar szakirodalom egyik kitünő műve s hasonló ily bő alakban még a mindenről könyvtárakkal

rendelkező német irodalom sem bir: ismételt felhívjuk a kereskedelem és pénztárat szerkesztő férfait, kik e műben valóban a szaktudomány és tapasztalat kútfőjét találják. Mutatványszámot a folyóirat szerkesztője (Zachár Gyula tanár Budapesten, II. kor. gróf Lónyay-féle házban) megkeresésre, mint nekünk írja, szívesen és díjmentesen küld.

Iparügy.

A hadsereg felszerelése és a kispar.

Azok az óriási összegek, melyeket a magyar és osztrák parlamentek, valamint a delegációk legújában a közös hadügyminiszternek és a két honvédelmi miniszternek megszavaztak, roppant terheket rónak ismét az adózó népre. Nagyon természetes és méltányos volna, ha ez összegek egy részre, mely a honvédség és népfelkelés felszerelésére fordítatik, ismét a nép közé jutna oly módon, hogy a szükséges felszerelési cikkek beszerzésénél a kisiparosokra is kellő tekintettel volnának. Eddig rend szerint nagy konzorciumok voltak a hadsereg szállítói, mert ezeknél nagyobb volt a biztosíték a gyors és pontos szállítás érdekében. Ennek aztán az volt a következménye, hogy e konzorciumok valóságos monopoliummal bírtak. Fekjerváry Géza báró honvédelmi miniszter, mikor a képviselőház megszavazta neki a 7¹/₂ milliós hitelt, kijelenté, hogy a mennyire csak lehet, tekintettel lesz a kisiparra,

Alig egy pár hete ennek és már kitünik, — írja a «B. H.» — hogy illuzórium minden remény arra nézve, hogy a kisipar is participáljon a szállításban. A posztóneműkből semmit sem adnak ki elkészítés végett, a bakkancsokat és bőrneműket illetőleg pedig még csak csekély mennyiség fedezésére fogadnak el ipartestületek vagy társulatok részéről ajánlatokat kész munkára, tehát nem a varrásra. Ez jó magyarságra fordítva annyit tesz, hogy a kisipar egyszerűen kizáratik a szállításból és csak a nagy konzorciumok szedik a hasznot. Posztóneműket nem készíttetnek a kisiparossal, bakkancsokat és bőrneműket csak készen fogadnak el csekély mennyiségben. Minthogy pedig a kisiparosok nem rendelkeznek nyers anyaggal, kész munkát nem liferálhatnak, varrásra pedig nem adnak nekik, tehát teljesen elesnek mindentől.

Ha azonban egészen igazságosak akarunk lenni, úgy meg kell vallanunk, hogy ennek egyrészt maguk a kisiparosok az okai. A hadsereg, honvédség és népfelkelés felszerelésére szükséges cikkek szállítása kell, hogy gyors és pontos legyen, és erre nézve biztosítékot is kell nyújtani a hadügyi kincstárnak. Az egyes iparosok nem adhatnak ily biztosítékot, de nem is vállalkozhatnak nagyobb szállításokra. Ez csak társulás útján lehetséges; a társulás pedig nincs szervezve és tényleg nem is létezik.

Mindazáltal azonban a honvédelmi miniszter annyiban lehetne tekintettel a kisipar mostani súlyos helyzetére, hogy kikötne nagy szállítóival, hogy ezek a szállítandó cikkek egy részét a minisztériumban meghatározott árak vagy munkadíjak mellett, kisiparosok által készíttessék. Csak ily módon lehetne a bajon segíteni. Ausztriában különben ugyanolyan a helyzet. Ott azonban nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a kisiparosoknak is jusson valami a szállításból. Mindenesetre kíváncsiak vagyunk, vajjon az osztrák kisiparosok szerencsésebbek lesznek-e a magyar iparosoknál.

Azt a tanulságot azonban levonhatjuk ebből a kisiparosok, hogy nagyon üdvös dolog az a társulás, mert a mire az egyes nem képes, azt egyesült erővel megbírja a társaság. Ha mindenkor és minden eshetőséggel szemben készen állanak, mint szervezett társulat, akkor a kisiparosok is győzedelmesen versenyezhetnek majd a nagy konzorciumokkal.

Közgazdaság.

A sertések benuálása. A benuálás a sertések egyik legközönségesebb betegsége. Az állatok nem képesek hátsó lábaikat használni, magok után húzzák s csak az első lábak se-

gitségével mozognak. Ez a betegség első egyedüli jele, az állat eszik s úgy látszik, mintha semmi fájdalmat sem érezne, a mint tényleg nem is érez, mert a bénulás nem egyéb, mint hogy az idegek megszűnnek működni s a beteg részek érzéketlenek. A betegség oka állítólag az, hogy a vesékben férgek vannak. Gyakran tényleg ez az oka. De a veseférget csak nagy ritkán lehet a sertésben találni és soha a nélkül, hogy petéi is ott ne volnának. Ez a fereg 1—2 hüvelyk hosszú és igen vékony. Leginkább a májban és a hátgerincz mentén lévő zsírbán tartózkodik, de már az állatnak minden részében is megtalálhat. Ha a petéi nincsenek ott, akkor a betegségnek más oka van. A bénaság idegbántalom, melyet emésztetlenség és hiányos táplálkozás okozhat. Savanyu vagy romlásnak indult eleségek gyakori evése, fű, here, vagy répahány szintén okozhatják e bajt. Igen erős eleségtől is beállhat a bénulás, ha a sertés tulságos sokat eszik belőle. Gyakran egészen fiatal malacok is hirtelen megbénulnak, ha például aludt tejből igen sokat isznak, annyit, hogy a tulságosan kitágított gyomor a vesékre nyomást gyakorol. Az ellenszer az ok elhárítása. Az eleséget kevésíteni kell, vagy néhány napig épen semmit nem kapnak az állatok, hanem tiszta vizet vagy igen hig moslékot, melybe egy fél kanál kénsavas vasat vagy porrá tört perukérget keverünk. Naponkint csak egyszer itatjuk meg. A gyomornak és a többi emésztő szerveknek pihenni kell. Gyenge hólyaghuzót is alkalmazhatni, de egyszer sem használni, míg az ok el nincs hárítva.

Angol baromfi-hizlalás. Az angol Guide to Success in Poultry-Keeping a következőket tanácsolja azoknak, a kik a piac számára baromfit hizlanak: A hízó baromfinak minél könnyebben emészthető eledelt és minél kevesebb magot adjunk; a tatárka liszt volna a legjobb, a francziák ennek köszönhetik a nagy sikereket, melyeket a baromfi-hizlalással elérnek. Ezután a tengeri- és árpaliszt következnek, mindkettőből egyenlő mennyiséget kell összekeverni, és pedig, ha lehet tejjel. Árpa- és zabliszt felváltva tejjel és rendszeren egy kis zsírral keverve szintén igen jó eredményeket nyújt. Apróra vágott zöld eleséget mindennap kellene az állatnak adni. A tyukoknak tiszta edényekben nyujtsuk eleségüket, és pedig korán reggel és délután; az etető edényeket minden etetés után el kell távolítani. Jobb emésztés végett tiszta homokot kell kiszórni. Elegendő vízben soha

sem szabad hiánynak lenni. A rovaroktól úgy tisztítjuk meg az állatokat, hogy bőrüket kénporral dörzsöljük be. Ha a szárnyasokat sötétben tartjuk, tíz nap alatt megbízhat, ha világos helyen tartjuk, kétszerannyi ideig tart a hizlalás. A világosságban hizlalt szárnyasok húsuk jobb, mint a azoké, melyek sötétben hiztak. A mint a szárnyasok kellően meghiztak, azonnal meg kell őket ölni, mert újra lesaványodnak. Mielőtt új szárnyasokat csuknánk az oiba, ezt előbb meszes vízzel kell meglocsolni. A megölésre szánt állatok 10—12 óráig koplaltassanak. A tollaktól addig kellene megtisztítani, míg melegnek; azután meleg vízbe lehet mártani. Sürgős esetben a tisztítás előtt félpercre forró vízbe is mártathatjuk, mire a tollak igen könnyen kihúzhatók.

128-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézet javára Bereczk város lakosai által tett szíves adakozásokról.

Finta János 20 kr, id. Farkas Ignác 10 kr, Kovács Antal 10 kr, Pénzes László 20 kr, Fejér Ignác 20 kr, Mikó Ferencz 10 kr, Ágoston Lajos a.-lelkész 25 kr, Mikó István 2 kupa rozs, Györfőné 2 kupa rozs, Fejér Sándorné 8 kupa rozs, Mikó Sándor 10 kr, Bardocz József 10 kr, Bara Dávid 2 kupa rozs, Kovács József 10 kr, Fejér Miklós 2 kupa rozs, Bara Lajos 10 kr, Fejér kapitány 2 kupa rozs, Borbát József 2 kupa rozs, Bogdán Róza 10 kr, Pánczél Dénesné 10 kr, Holbachné 5 kr, Tancsfalvi Lajos 20 kr, Barabás Albert 10 kr, Bükfő János 10 kr, Jakab János 10 kr, Ráduly András 10 kr, Vargyas Ignác 10 kr, Lupán Imre 1 kupa rozs, Muszka József 10 kr, Kovács László 10 kr, Vilikó János 10 kr, Turóczy Ferencz 20 kr, Erdei B. 10 kr, Bodó Ferencz 1 kupa rozs, Hankó András 2 kupa rozs, Kovács Ferencz 1 kupa rozs, Renczány György 1 kupa rozs, Frenkő Ferencz 2 kupa rozs, Tuzsonné 1 kupa rozs, Koltofián Demian 20 kr, Bálint László asperes 25 liter rozs, id. Dinika 40 kr, Demján György 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, ifj. Fénig Vaszi 30 kr.

Fogadik a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

K.-Vásárhelyt, 1886. nov. 28.

Br. Szentkeresztly Stephanie, elnök.

Vajna Károly, jegyző.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelyt, márczius 10-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt 20 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Rozs (tisztá)	4 frt — kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Árpa (tisztá)	3 frt 80 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Zab	2 frt 5 kr.
Törökbuza	4 frt 60 kr.
Kása (köles)	8 frt — kr.
„ (árpa)	24 frt — kr.
Borsó	5 frt — kr.
Lencse	9 frt — kr.
Fuszulyka	4 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	1 frt 30 kr.
Marhahús	kilogr.-kint — frt 28 kr.
Disznóhús	— frt 36 kr.
Juh-hús	— frt — kr.
Szalonna	— frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	— frt 18 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén,

márczius 15-én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	100.60
Magy. papírajárdék 5%	88.80
Magyar vasúti kölcsön	147.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	97.1/4
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	124.—
M. keleti vasúti államköt. III.	115.1/2
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	104.—
Temes-bánati földterher. kötvény	104.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.—
Magyar nyíremény-sorsjegy kölcsön	120.1/2
Tiszasabályozási és szegedi sorsjegy	122.1/2
Osztrák járadék papírban	80.3/4
Osztrák járadék ezüstben	81.1/4
Osztrák járadék aranyban	111.—
1860. államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	865.—
Magyar hitelbank-részvény	293.1/4
Osztrák hitelintézet-részvény	284.90
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.98
1860. frankos arany	10.07
Német birodalmi márka	62.60
London (2 havi váltókért)	127.80
20 márka arany	12.52

Felölös szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Nyilatkozat.

Alattirtak kinyilatkoztatjuk, hogy a t. Kádbé János kereskedő és t. Gaál Miklós tanító urak között fennforgó kaszinói ügy békességes uton végleges elintéztést nyert.

Gyergyó-Ditró, 1887. márczius hó 12-én.

Fülöp István,
k. jegyző.
Lukács János,
albíró.

Mezey Ignác,
k. penztárnok.
Józsa Sándor,
tanító.

Bághi Árpád,
k. aljegyző.

*) Ezen cikkért felelősséget nem vállal a szerk.

Egy szépen kifejlődött, teljesen ép, gr. Csáky-féle kintű faju, két éves telivérű

BIKA

Gyó-Tekerőpatakon Ávéd István román. kath. pebános urnál eladó.

A köszvény és oszth ellen ajánlott számos háziszeret között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes megnyugvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garra feldicsért más gyógyszereket próbált meg, megint csak a rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Épen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csúszos fájdalmaik, tag-szakadások stb., mint a fő-, fog- és hatfájás, oldalmájfájások stb. a Pain-Expellerrel eszközölt bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 olesó ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felől kezeskedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánzatoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony”-jelű ellátott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany oroszianhoz Prágában, Niklas-platz 7. Kapható a legfőbb nyvgy-szertárban.)

*) Kaphatók: Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert-nél, Kovásznán Gross C. gyógyszertárban. Főraktár: Török Józsefnél Budapesten.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.	Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	11.19	12.44	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)				Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	11.31	12.49	
Botfalva	„	4.16	7.47		Nagy-Enyed	„	1.22	2.09	
Földvár	„	4.44	8.08		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	1.51	2.19	
Mogyorós	„	5.02	8.24		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	2.18	2.39	
Ápáca	„	5.24	8.39		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	3.04	3.14	
Köpecz	„	5.43	8.51		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	3.14	3.22	
Agostonfalva	„	6.05	9.07		Budapest	(érk. ind.)	3.51	3.53	
Alsó-Rákos	„	6.15	9.14				4.01	3.56	
Homoród	„	6.36	9.30				5.56	5.30	
Kacza	„	7.06	9.51				6.31	6.31	6.03
Bene	„	7.28	10.04				10.00	11.00	9.13
Erked	„	7.53	10.24				10.55	11.15	9.18
Héjasfalva	(érk. ind.)	8.18	10.39				7.45	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.52	10.03						
Medgyes	(érk. ind.)	9.19	11.19						
		9.31	11.26						
		10.57	12.29						

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt